

Peter Andersson, Stures farfar

=====

Peter föddes år 1830 i Trolleboda i Kristianopels socken. Trolleboda, en av socknens drygt 50 byar, ligger cirka 4 km norr om Kristianopel.

Staden Christianopel anlades av Kristian IV år 1599 som en av flera gränsbefästningar vid den dåvarande gränsen mellan Danmark och Sverige. År 1611 intogs den och förstördes till stora delar av en styrka ledd av kronprins Gustaf Adolf men blev senare återtagen och befäst av danskarna. Efter freden i Roskilde 1658, då Blekinge blev svenskt, minskade Kristianopels betydelse, även om svenskar och danskar växelvis kontrollerade staden. På Peter Anderssons tid var befolkningen c:a 150 och idag c:a 100 personer.

Peters far Anders var bonde och åbo på fastigheten Trolleboda 13. Anders hustru Sissa kom från Jämjö och paret gifte sig 1826. Peter hade en två år äldre syster Ingrid Maria och en yngre bror Carl Johan född 1840. På gården bodde Anders moder Kierstin. Hon avled 1842, 81 år gammal.

År 1854 blir Anders dålig och jordbruket övertas av Peter. Carl Johan går till sjöss men överger så småningom sjömanslivet, gifter sig 1870 och flyttar till Fäjö i Lösens socken utanför Karlskrona där han avlider i cancer år 1916. Ingrid Maria gifter sig med Jonas Pålsson, son till en båtsman. Paret flyttar till Torsås i Kalmar län men återvänder till Trolleboda 1874. Ingrid Maria avlider 1905.

Peter gifter sig 1856 med Gertrud Maria Carlsdotter, bördig från Femmeryd i Jämjö socken. De får många barn: Ester Charlotta född på julaftonen 1857, Carl Emanuel född 1850, Yvones farfar Johan August 1862, Hanna Sofia 1864, Helena Maria 1867, Elina Mathilda 1870, Axel Ossian 1874 och Andriette 1877. Modern var 44 år när det yngsta barnet föddes. Hon dog först 1911 nästan 79 år gammal.

Ett år efter Carl Johan flyttar även Peter med familj till Nr Fäjö, där han blir hemmansägare. De får med sig ett utförligt flyttningsbetyg som vittnar om god social status:

FLYTTNINGSBEVIS No 35

Bonden fr. No 13 Trolleboda

PETTER ANDERSSON, född här den 25te Sept. 1830 (tretio)

dess Hustru GERTRUD MARIA CARLSDOTTER,

född år 1832 (tretiotvå) den 18 Sept. i Jemjö församling af detta län

äro uti äktenskap inbördes (begges första) genom vigsel sedan den 20 Juni 1856,

hafva haft skyddskoppor, läsa innantill godkändt, Christendoms-kunskap försvarlig,

Bevistat förhören temligen allmänt, äro till H.H.Nattvard berättigade,

likasom de å andra sidan nämnda confirmerade barnen.

Ega till frejden medborgerligt förtroende, äfvensom barnen,

Afflytta till Lösens förs:g af detta län, ej mantalsskrifne här för nästa år,

(fortsätter nästa sida)

Betygas. Christianopels Församling af Blekinge län
den 3dje October 1878 (sjutioåtta)
A. Fr. Lindblad, P.I.

Förenämnda makar medföra dessa sina barn, nemligen

(här uppräknas de med angivande av vaccinering och konfirmation).

Christianopel ut retro
A.Fr. Lindblad

(Ditskrivet: Bonde Fäjö)

Varför man bryter upp från de trakter där Peter har sina rötter är obekant. Kanske blev de osams med Jonas Pålsson och Ingrid Maria, som var deras grannar på No 13 Trolleboda från 1874. Dessa hade inte eget jordbruk eller arrende och hade det ekonomiskt besvärligt. De miste tidigt sitt enda barn och blev fosterföräldrar för några barn bl a från Stockholm.

En genomgång av Peters och Gertrud Marias barn:

Ester Charlotta född 1857 gifter sig med hemmansägaren Andreas Pettersson på gården Sanda No 1 på Sturkö och får sju barn. Yvones far Sture var fosterbarn i familjen från 6 till 14 års ålder. Hans föräldrar gick ju bort olycksåret 1918. Andreas avled 1929 och Ester Charlotta levde till 1956 då hon dog dryga 98 år gammal.

Carl Emanuel föddes 1860. I likhet med sin farbror Carl Johan går han till sjöss och seglar bl a på en linje till New York ett par år. År 1891 gifter han sig med Kordula Augusta Karlsson från Torsås (nära Kalmar) där de slår sig ner i Applaryd. De får tre döttrar samt tvillingpojkar som avlider som spädbarn. Karl Emanuel dör 1905 av lunginflammation.

Nästa i ordningen är Johan August född 1862, Stures far. Vid tiden för hela familjens flytt från Kristianopel till Lösen var han 16 år och nykonfirmerad. 1893 gifter han sig med Ida Kristina, dotter till Carl Bengtsson och Estrid Maria. De har träffats - Johan har arbetat i Carl Bengtssons handelsträdgård Lilla Näs på Knösö i Augerums församling. De bor där till 1896 då de flyttar till ett eget hus i Torp i Lösens församling. Johan är verksam som snickare. 1907 flyttar de till fastigheten Hejan i Beseboda i Augerums församling. Johan står som husägare, men förutom familjen bor några hyresgäster också där.

Johan och Ida får elva barn, från Magda Elisabet född 1894 till Ester Gertrud Margareta född 1914. Två dör i barnaåren. Yvones far Sture Isidor född 1910 är nummer 8. De beskrivs i dokumentet "Sture och hans syskon".

År 1918 drabbas Sverige av spanska sjukan. Både Johan och Ida dör, Ida, 44 år gammal, i januari och Johan, 55 år gammal, i maj.

Hanna Sofia föddes 1864. Hon bodde länge kvar på Fäjö som hushållerska men flyttade 1923 till Ramdala. Hon dog ogift i Vallby, Ramdala, år 1945.

Helena Maria föddes 1867. Hon gifte sig med Karl Alexius Håkansson från Ramdala, fick sonen Axel Robert 1897 (och ev. andra barn), blev änka 1934 och dog 1958 drygt 90 år gammal.

Elna Mathilda född 1870 flyttade från Fäjö till Amerika år 1891.

En gosse föddes 1783 på våren, döptes till Axel Ossian men dog av "svaghet" efter tre veckor. - Nästa barn övertog hans namn:

Axel Ossian föddes 1874 på sommaren. Han övertog fadern Peters hemman under Nr 27 Fäjö i början av 1900-talet varefter denne i kyrkboken kallas "gårdman". Modern Gertrud Maria avlider i september 1911, och Peter i november samma år. År 1923 flyttar han till Ramdala där han avlider 1942. Han förblev ogift.

Axel ställde upp för sina brorsbarn efter katastrofen 1918. Han förde de omyndigas talan vid bouppteckningen (dottern Magda var gift och företräddes av sin man). Han tog de två yngsta barnen som fosterbarn (Sven född 1912 och Ester född 1914) från juli 1919 till mars 1923.

Andriette föddes i mars 1877, året innan familjen lämnade Kristianopol. Hon blev bara 3 år gammal.

Slutord

====

Peter Andersson och hans hustru Maria hade ett strävsamt lantbrukarliv. De fostrade sju barn till vuxen ålder och uppnådde själva en hög ålder, 81 respektive 78 år. Deras son Johan August, Stures far, blev framgångsrik som snickare och byggmästare. Han och hustrun Ida Kristina fick nio barn som uppnådde vuxen ålder. Men spanska sjukan förkortade föräldrarnas liv och lämnade sex barn under 18 år.

Dokumentet "Sture och hans syskon" (under larserikyvonne.se/yvonne/Blekinge/) summerar barnens vidare öden.